

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Wstęp	17
Rozdział 1	
Podstawy prawne przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Zuzanna Piotrowska)	21
1. Tytułem wstępu	21
2. Unia Europejska	22
3. FATF – Financial Action Task Force	26
4. Grupa Wolfsberg	38
Rozdział 2	
Wprowadzenie do nowej ustawy AML (Wojciech Kapica)	41
1. Nowe instytucje obowiązane	41
2. Instytucja finansowa	48
3. Zmiany w katalogu podmiotowym ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	51
4. Definicja klienta a transakcje okazjonalne	54
Rozdział 3	
Ocena ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w odniesieniu do instytucji (Radosław Obczyński)	57
1. Wprowadzenie	57

2. Ocena ryzyka instytucji w świetle zapisów dyrektywy AML IV i ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	57
3. Praktyczne podejście do przeprowadzenia oceny ryzyka instytucji obowiązanej	65
3.1. Przygotowanie do oceny ryzyka	66
3.2. Struktura dokumentu	70
4. Obszary ryzyka	73
5. Klienci	73
6. Państwa i obszary geograficzne	74
7. Produkty/usługi	75
8. Transakcje	77
9. Kanały dostawy	77
10. Dodatkowe obszary ryzyka	78

Rozdział 4

Procedura należytej staranności względem klienta po wprowadzeniu nowej ustawy AML (Andrzej Otto)	81
---	-----------

Rozdział 5

Ocena ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w odniesieniu do klienta (Jakub Stolarczyk)	95
1. Rys historyczny analiz ryzyka klienta	95
2. Esencja analizy ryzyka klienta	100
Suplement – Charakterystyka niektórych czynników ryzyka związanych z analizą ryzyka klienta	105

Rozdział 6

Środki bezpieczeństwa finansowego – ogólne założenia (Radosław Obczyński)	114
1. Wprowadzenie	114
2. Podstawowe założenia stosowania środków bezpieczeństwa finansowego	114
2. Okoliczności stosowania środków bezpieczeństwa finansowego	117
3. Katalog środków bezpieczeństwa finansowego	121
4. Cel i zamierzony charakter stosunków gospodarczych	122

5. Monitorowanie stosunków gospodarczych	123
6. Uproszczone środki bezpieczeństwa finansowego	124
7. Wzmoczone środki bezpieczeństwa finansowego	129
8. Relacje w ramach bankowości korespondenckiej	132
9. Relacje z klientami z krajów trzecich wysokiego ryzyka	135
10. Wystąpienie transakcji nietypowych	136
11. Nienawiązywanie relacji i rozwiązywanie relacji już zawartych w kontekście zarządzania ryzykiem AML	137
12. Archiwizacja	140

Rozdział 7

Identyfikacja i weryfikacja tożsamości (Elwira Patsiotos)	141
1. Wprowadzenie	141
2. Identyfikacja klienta	142
3. Identyfikacja osoby fizycznej	143
4. Identyfikacja osób prawnych	147
5. Obowiązki wynikające z ustawy a podmioty, co do których istniała uprzednio możliwość odstąpienia od stosowania środków bezpieczeństwa finansowego	148
6. Identyfikacja i weryfikacja tożsamości klienta a przelew weryfikacyjny	150

Rozdział 8

Beneficjent rzeczywisty (Joanna Grynfelder)	154
1. Pojęcie beneficjenta rzeczywistego	154
2. Definicja beneficjenta rzeczywistego	157
3. Identyfikacja beneficjenta rzeczywistego	161
4. Ustalanie struktury własności i kontroli klienta	163
5. Weryfikacja tożsamości beneficjenta rzeczywistego	165
6. Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych	167
7. Beneficjent rzeczywisty a osoba na eksponowanym stanowisku politycznym	171

Rozdział 9

Osoby zajmujące eksponowane stanowisko polityczne (Joanna Grynfelder)	173
1. Wprowadzenie	173

2. Definicja PEP	175
3. Ustalenie PEP-a	180
4. Relacje z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne	182
5. Ocena ryzyka PEP-a	184

Rozdział 10

Monitorowanie i typowanie transakcji (<i>Elwira Patsiotos</i>)	187
1. Zagadnienia ogólne	187
2. Monitorowanie i typowanie transakcji elementem podejścia opartego na ryzyku	188
3. Monitorowanie transakcji	189
4. Monitorowanie transferów w czasie rzeczywistym	190
5. Analiza transakcji <i>post factum</i> , transakcje nietypowe, reguły	193

Rozdział 11

Szczególne środki ograniczające (<i>Michał Ćwiakowski</i>)	200
1. Geneza przepisów i zmiany w stosunku do poprzedniej regulacji	200
2. Zakres podmiotowy obowiązku	201
3. Rodzaje działań w ramach szczególnych środków ograniczających	201
4. Zakres przedmiotowy obowiązku	204
5. Listy sankcyjne	206
6. Lista prowadzona przez GIIF	208
7. Zasady wpisu na listę GIIF	209
8. Wykreślenie z listy	212
9. Międzynarodowy aspekt list GIIF	213
10. Częściowe zwolnienie z zamrożenia wartości majątkowych lub ich udostępnienie	214
11. Obowiązki informacyjne instytucji obowiązanych	216

Rozdział 12

Współpraca grupowa i outsourcing (<i>Michał Ćwiakowski</i>)	217
1. Wprowadzenie	217
2. Procedura grupowa	219

3. Zakres przedmiotowy	220
4. Elementy i funkcjonowanie procedury grupowej	222
5. Trudności we wdrożeniu procedury grupowej w państwach trzecich	225
6. Wykonywanie środków bezpieczeństwa finansowego	228
7. Outsourcing środków bezpieczeństwa finansowego	229
8. Korzystanie z usług podmiotów trzecich	230
9. Outsourcing <i>sensu stricto</i>	232
10. Współpraca grupowa i outsourcing a regulacje sektorowe	233
11. Outsourcing	234
12. Wymiana informacji	234

Rozdział 13

Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy

oraz finansowaniu terroryzmu a RODO (Maciej Gawroński) ...

1. Wstęp	236
2. Ignorowanie RODO przez ustawę o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	237
3. Kogo dotyczy ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – definicja instytucji obowiązanej	238
4. Przepisy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu dotyczące danych osobowych	239
5. Jakie podstawowe obowiązki ma instytucja obowiązana na tle ochrony danych osobowych?	240
5.1. Zasady przetwarzania danych	240
5.2. Rejestr czynności przetwarzania danych	245
5.3. Obowiązek informacyjny	246
5.4. Pozostałe prawa jednostki	246
6. Ocena skutków dla ochrony danych	249
7. <i>Privacy by design</i> i <i>privacy by default</i>	251
8. Outsourcing AML-owy	252
9. Sygnaliści	252
10. PEP – osoba zajmująca eksponowane stanowisko polityczne	254

11. Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych	254
12. Odwołania do starej ustawy o ochronie danych osobowych	255

Rozdział 14

Organy nadzoru – rola i uprawnienia (Wojciech Ługowski)	257
1. Wprowadzenie	257
2. Struktura polskiego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	259
3. Zakres kompetencji GIIF	262
4. Analiza informacji	267
5. Ochrona sygnalistów	269
6. Rola innych instytucji w gromadzeniu informacji	270
7. Krajowa ocena ryzyka	271
8. Inne czynności realizowane przez GIIF	274
9. Rola jednostek współpracujących	275
10. Narodowy Bank Polski	276
11. Komisja Nadzoru Finansowego	277
12. Pozostałe jednostki nadzorujące	278

Rozdział 15

Raportowanie przez instytucje obowiązane, wstrzymywanie transakcji i blokowanie rachunków (Wojciech Ługowski)	280
1. Wprowadzenie	280
2. Raportowanie do GIIF o transakcjach ponadprogowych	281
3. Raportowanie do GIIF o okolicznościach podejrzanych	289
4. Wstrzymywanie transakcji i blokowanie rachunków	293
5. Uprawnienie GIIF do żądania informacji	300
6. Obowiązek identyfikacyjny wobec GIIF	301

Rozdział 16

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów (Beata Paxford)	305
1. Wprowadzenie	305
2. Przesłanki nałożenia kary administracyjnej	307
3. Kary administracyjne	313
4. Organy uprawnione do nakładania kar administracyjnych ...	318
5. Procedura odwołania się od decyzji nakładającej karę administracyjną	321

6. Publikacja w Biuletynie Informacji Publicznej	325
7. Odpowiedzialność karna	330
Bibliografia	337
Autorzy	339